

Quityi nu nguscua San Pablo ndyaa slo ñati ji'i Jesucristo nde quichi Filipos

¹ Pablo lo'o Timoteo laca cuare. Tyucuaa ya ndyu'ni ya cña ji'i Jesucristo, bi' cha' nscua ya quityi re cha' caa ca slo cu'ma, cha' tya'a ñati ji'i ycu'i Ndyosi laca na. Cua ngusñi na cha' ji'i Jesucristo, bi' cha' laca na ñati ji'i ycu'i Ndyosi. La cui' jua'a lo'o quityi re chcu'i' ya xi lo'o lcaa ngu' cusu' nu laca loo ji'i ña'a taju cu'ma, jua'a chcu'i' ya xi lo'o xa' la ngu' nu laca cña, nu ntsu'u cha' xtyucua ji'i ma.

² Ndi'ya nti' na', cha' ña'a ti cua'ni ycu'i' Ndyosi Sti na cha' tso'o lo'o ma, cha' ti ti tyi'i tyiquee ma xqui'ya Jesucristo nu Xu'na na.

Nchcui' Pablo lo'o ycu'i' Ndyosi cuentya ji'i ngu' Filipos bi'

³ Lcaa quiya' lo'o ndyi'u ti' na' ji'i cu'ma, li' tso'o tsa ntsu'u tyiquee na'; ndya na' xlya'be ji'i ycu'i' Ndyosi cuentya ji'i lcaa ma li'.

⁴ Lo'o nchcui' na' lo'o Ni cuentya ji'i ma, chaa ti ti' na' nchcui' na' lo'o Ni li'.

⁵ Tya lo'o ndyuna ma cha' tso'o ji'i Cristo tya clyo, ña'a ti tsa cu' ti nxyucua ma 'na cha' chcu'i' na' cha' bi' lo'o xa' la ñati;

⁶ bi' cha' cua jlo ti' na' juani cha' ña'a ti tya cua'ni ycu'i' Ndyosi cña ne' cresiya ji'i ma, ña'a cuayá' nu tyu'u scua cña bi', nu lo'o tyaa Jesucristo

chaca quiya', cha' la cui' ycui' Ni laca nu nguxana ngua'ni cña ne' cresiya ji'í ma tya clyo.

⁷ Tso'o si culacua xi ti' na' jua'a cuentya ji'í cu'ma, xqui'ya cha' lcaa tsá ntsu'u tsa tyiquee na' ña'a na' ji'í cu'ma; stu'ba ti ndyaca cha' ji'í cu'ma lo'o na', tso'o tsa ndyu'ni Ni lo'o na cha' ndyu'ni na cña ji'í Jesucristo. Nguxtyucua ma jna' tsubi' lo'o nguta'a na' slo ngu' nu laca loo cha' nxacui' na' cha' ji'í ngu' bi'; nacui' na' ji'í ngu' cha' tso'o tsa laca cha' nu cua nda ycui' Ndyosi lo'o na, lo'o jua'a ndacha' liñi na' ji'í ngu' ñi'ya laca cha' liñi bi'. Lo'o juani tya nxyucua ma 'na, masi ntsu'u na' ne' chcuá xqui'ya cha' nchcui' na' cha' ji'í Jesús lo'o ñati.

⁸ Cua jlo ti' ycui' Ndyosi cha' ñi'ya ntsu'u tyiquee ycui' Jesucristo ña'a Ni ji'í lcaa cu'ma, la cui' jua'a ntsu'u tsa tyiquee na' ña'a na' ji'í cu'ma.

⁹ Ndi'ya laca cha' nu nchcui' na' lo'o ycui' Ndyosi cuentya ji'í ma: ndijña na' chacuayá' ji'í Ni cha' ña'a ti tso'o la tyu'u tyiquee ma ña'a ma ji'í tya'a ñati ma, cha' jua'a taca ca cuayá' la ti' ma lcaa cha', cha' jua'a taca culacua tso'o la ti' ma;

¹⁰ ndijña na' cha' lcaa tyempo taca ca'ya cha' hique ma ñi'ya nu tso'o la cha' cua'ni ma. Jua'a nga'aa tyaja'a ma cua'ni la ma cha' cuxi, nga'aa tyanu yabe' hichu' ma nu lo'o tyalaa tsá cha' caa Cristo chaca quiya'.

¹¹ Quiña'a tsa cha' tso'o taca cua'ni ma lcaa su ndi'í ma chalyuu xqui'ya Jesucristo, cha' ndyu'ni Cristo cña ne' cresiya ji'í ma; bi' cha' taca cua'ni tlyu ma ji'í ycui' Ndyosi, taca cua'ni chi' ma loo Ni.

Sca ti cha' nti' Pablo nde chalyuu, cha' caca yu cña ji'í Cristo

12 Cu'ma ngu' tya'a ngusñi na cha' jil'i Cristo, nti' na' cha' caca cuayá' tso'o ti' ma' cha' cua lijya ngañi la cha' tso'o jil'i Jesús laja ngu' quichi re, xqui'ya cha' cuxi nu ndyaca 'na re.

13 Nga'a na' ne' chcuá juani, bi' cha' jlo ti' lcaa ñati nu ndi'i ni'i tlyu jil'i gobierno re, cha' cua ngusu'ba ngu' 'na ne' chcuá xqui'ya cha' ndya'a na' lo cña jil'i Cristo; masi lcaa sendaru nu ndi'i ca nde, masi xa' la ñati, cua jlo ti' ngu'.

14 Lo'o jua'a cua ña'a ca ngu' tya'a ngusñi na cha' jil'i Jesús, tsa ndu cua tso'o la jlya ti' ngu' cha' jil'i nu Xu'na na juani, cua tlyu la xi tyiquee ngu' juani; nga'aa ntsii ngu' chcu'i' ngu' cha' jil'i ycu'i' Ndyosi lo'o xa' ñati, xqui'ya cha' ná ntsii na' lo'o ntsu'u na' ne' chcuá re.

15 Chañi cha' ntsu'u ñati nu nchcu'i' cha' jil'i Cristo lo'o tya'a xqui'ya cha' chii ti nti' ñati bi', na cua nti' tsa ñati bi' xu'u tya'a lo'o ya; pana tya ntsu'u la xi xa' la ngu' nu nchcu'i' cha' bi' xqui'ya cha' tso'o ti tyiquee ngu'.

16-17 Ntsu'u tsa tyiquee ngu' bi' ña'a ngu' jil'i ycu'i' Ndyosi, lo'o jua'a jlo ti' ngu' cha' cua nda Ni cña 'na cha' xacui' na' cha' jil'i ñati nu xu'u tya'a lo'o na xqui'ya cha' tso'o jil'i Cristo. Nu ñati nu chii nti' ni, si'i na tyucui tyiquee ñati bi' nchcu'i' ngu' cha' jil'i Cristo; laca cha' cua nti' ngu' tyijiloo ngu' jil'i tya'a ngu'. Lo'o jua'a cua nti' tsa ngu' cha' ta la ngu' cha' ti'i 'na laja lo'o ndi'i na' ne' chcuá.

18 Ná ndube ti' na' ñi'ya ndyu'ni ngu' bi', masi tyucui tyiquee chcu'i' ngu' cha' jil'i Cristo lo'o ñati, masi cha' cuiñi ti ntsu'u tyiquee ngu' nu lo'o nchcu'i' ngu' cha' bi'; pana tso'o tsa nti' na' si ña'a ti tya cañi la cha' jil'i Cristo bi'.

Lo'o jua'a tya caca chaa la ti' na' tyempo nde loo la.

¹⁹ Ndu ti' na' cha' yala ti caca tso'o la cha' jna' re, cha' cua jlo ti' na' ñi'ya ndijña tsa ma ji'i ycu'i Ndyosi cha' tyu'u na' ne' chcu'a re, cha' tyu'u na' nde liya'; jlo ti' na' cha' nxyucua tsa la cui' Xtyi'i ycu'i Jesucristo 'na.

²⁰ Ndi'ya nti' na' cua'ni na': nti' tsa na' cha' ná caca tyuju'u ti' na' lo'o chcu'i' na' cha' ji'i Jesús lo'o ñati; masi tyempo nu lijya nde loo la, masi tyempo juani, tlyu caca tyiquee na' lo'o chcu'i' na' cha' ji'i Jesús. Jua'a nti' na' cua'ni na', cha' ña'a ti cua'ni tlyu na' ji'i Cristo, masi tya lu'ú ti na', masi cua ngujui na'.

²¹ Sca ti cha' nti' na' cua'ni na' nde chalyuu, cha' caca na' cña ji'i Cristo. Tso'o la masi cajaa na', nti' na', cha' li' taca ña'a na' ji'i ycu'i Ni;

²² pana ná jlo ti' na' na laca nu tso'o la cha' cua'ni na', cha' ná tyiquee' tya taca cua'ni na' tya quiña'a la xi cña ji'i nu Xu'na na, si tya tyi'i la na' xi chalyuu.

²³ Tyucuaa lo cha' nti' na' cha' caca 'na lacua: Nti' tsa na' cha' xtyanu na' ji'i chalyuu re, cha' li' taca tyi'i na' lo'o Cristo, cha' bi' nu tso'o la nti' na';

²⁴ pana juani ni, ndulo la cha' ji'i cu'ma si tya tyi'i la na' xi chalyuu.

²⁵ Nda ti' na' cha' jua'a caca 'na, cha' tya tyi'i la na' xi chalyuu. Li' taca xtyucua la na' ji'i lcaa cu'ma, cha' xñi tso'o la ma cha' ji'i Cristo; jua'a caca chaa la ti' ma lo'o jlya tso'o ti' ma ji'i Ni.

²⁶ Lo'o caa na' cha' tyi'i na' slo ma chaca quiya', li' tso'o tsa caca tyiquee ma cuentya ji'i Jesucristo xqui'ya na'.

²⁷ Bi' cha' juani, cui'ya ma cuentya ñi'ya nga'a cha' cua'ni ma chalyuu cuentya ji'i cha' ji'i Cristo nu cua ngusñi ma. Si jua'a ndu'ni ma, li' ná ndu'ni cha' masi caa na' ca quichi tyi ma, masi ná caca caa na'. Ná tyiquee' caja cha' 'na cha' sca ti cha' ntsu'u tyiquee ma lo'o tya'a ma, cha' ndalo tsa tyiquee ma ji'i tya'a cusuu ma ca bi'; ná tyiquee' stu'ba ti culacua ti' ma lo'o tya'a ma laja lo'o tyiquee' tsa nchcui' ma lo'o ngu' cha' xñi ngu' cha' tso'o bi' ji'i Cristo.

²⁸ Lo'o ndu'ni ma jua'a, li' nga'aa ntsu'u cha' cutsii ma ji'i ngu' tya'a cusuu ma, cha' taca ca cuayá' ti' ngu' cha' cua nscua cha' cuityi ycui' Ndyosi ji'i lcaa ñati cuxi. Pana cu'ma ni, cua ngulaá ma ji'i nu cuxi bi'; ycui' Ndyosi ndu'ni cha' taca tyijiloo ma ji'i ñati cuxi bi'.

²⁹ Tso'o tsa laca cha' nda ycui' Ndyosi chacuayá' cha' ngusñi ma cha' ji'i Cristo; pana cua nscua cha' caja xi cha' ti'i ji'i ma, nu lo'o cua ngusñi ma cha' ji'i Cristo bi'.

³⁰ Stu'ba ti ndyaca cha' ji'i cu'ma lo'o na', ti'i tsa cña nu cua ngujui ji'na. Pana cua na'a ma ñi'ya ngua'ni na' cña tya tsubi' la, cha' lye tsa nxuu tya'a na' lo'o nu cuxi; lo'o ña'a ti taca ca cuayá' ti' ma cha' lye tsa ndyu'ni na' cña juani.

2

Ngua Jesús sca ngu' ti'i lo'o yaa yu chalyuu, cha' tiya' la li' tlyu tsa chacuayá' nda ycui' Ndyosi ji'i yu

¹ Ná tyiquee' cua nguula la ti' tyiquee ma juani, xqui'ya cha' cua ngusñi ma cha' ji'i Cristo; cua tso'o la nti' ma cha' ntsu'u tsa tyiquee Ni ña'a Ni ji'i ma. La cui' ti cha' xqui'ya nu Xtyi'i ycui' Ndyosi

stu'ba ti ntsu'u cha' ji'i mā lo'o tya'a mā, jua'a lo'o ycu'i Ni, ña'a cuayá' nu nchca tya'na ti' mā ña'a mā ji'i tya'a mā, ña'a cuayá' nu tso'o ntsu'u tyiquee mā ña'a mā ji'i tya'a mā.

² Bi' cha' lacua, si chañi cha' jua'a nti' mā, li' cua'ni mā cha' caca tso'o tyiquee na'; jua'a caca nu lo'o ña'a na' cha' stu'ba tsa ntsu'u cha' ji'i mā lo'o tya'a mā, cha' sca ti cha' ntsu'u tyiquee mā, cha' sca ti cha' ncliyacua ti' mā, cha' sca ti cuayá' tso'o ti nti' mā ña'a mā ji'i tya'a mā.

³ Cua'ni mā cha' ná quiña'a cha' tyu'u tyiquee mā lo'o cua'ni mā sca cña; si'i xcui' cha' ji'i ycu'i ca mā culacua ti' mā, ni si'i na cua'ni tyucuaa ti' mā lo'o tya'a mā. Tso'o la si culacua ti' mā cha' tso'o la laca nu xa' la ngu' tya'a mā, pana ná tso'o ycu'i ca mā;

⁴ cube la ti' mā ñi'ya caca cha' ca tso'o cha' ji'i xa' la ngu' tya'a mā, si'i xcui' cha' ji'i ycu'i ca mā nu nga'a cha' cube ti' mā.

⁵ Tso'o si culacua ti' mā ñi'ya ncliyacua ti' ycu'i Jesucristo. Ndi'ya ngua cha' ji'i yu:

⁶ Tyucui tyempo ycu'i Ndyosi tsiya' ti laca Jesucristo, ná ntsu'u tyempo nu ná laca yu ycu'i Ndyosi; pana lo'o yaa yu lo yuu chalyuu, ná ngulacua ti' Jesús cha' calo'o yu lcaa chacuayá' ji'i ycu'i Ndyosi, masi ntsu'u tsa chacuayá' ji'i yu slo Ni nquicha', cha' stu'ba ti ntsu'u cha' ji'i yu lo'o ycu'i Ndyosi Sti yu.

⁷ Pana nguxtyanu yu chacuayá' nu ntsu'u ji'i yu ca slo ycu'i Ndyosi Sti yu, cha' tso'o la ngua ti' yu lo'o ngua'ni yu jua'a. Lo'o li' ntaja'a yu ngua yu ñati, cha' caja ñi'ya xtyucua yu ji'na; ñi'ya nclya lcaa ñati, jua'a ngula yu nde chalyuu, ñati tsiya' ti

ngua yu.

⁸ Ngua yu sca ñati ti'i, lo'o jua'a tso'o tsa ndaquiya' yu cña nu cua nda ycu' Ndyosi Sti yu ji'i yu; ngujui yu, hasta ngujui yu lo crusi, masi jua'a ndujui ngu' ji'i ngu' nu xña'a tsa nu ngua li'.

⁹ Bi' cha' juani cua ndyaa lo'o Ni ji'i yu cha' stu'ba ti tyi'i yu ca su tlyu la ca su ntucua ycu' Ni; juani tlyu tsa chacuayá' cua nda Ni ji'i Jesús. Tyucui ña'a chalyuu nga'aa ntsu'u la xa' chacuayá' nu tlyu la,

¹⁰ cha' jua'a tyu sti' lcaa na lu'ú nde loo Jesús, masi ñati, masi cui'i. Ná ntsu'u su tye cha' cua'ni ch'i ngu' loo yu xqui'ya chacuayá' nu cua nda Ni ji'i yu, masi nu ndi'i ca nde cua, masi nu ndi'i nde lo yuu chalyuu, masi ngu' nu cua nguatsi', lo'o jyo'o bi' cua'ni ch'i ngu' loo yu.

¹¹ Cuii tsa chcu' lcaa ñati cha' Jesucristo laca Xu'na lcaa ca chalyuu, jua'a tso'o tsa cua'ni tlyu ngu' ji'i ycu' Ndyosi Sti na.

Ñi'ya nu ntyiji'i xee cuii nde talya, jua'a cua'ni na lo'o ndi'i na chalyuu

¹² Cu'ma ngu' tya'a na nu tyaca'a tsa ma 'na, cua ndaquiya' tsa ma ji'i cha' nu nchcu' na' lcaa tsa lo'o nguti'i na' lo'o ma; ña'a ti tya ndulo tsa cha' ji'i ma cha' taquiya' la ma ji'i cha' nu nchcu' na', masi tyijyu' tsa nga'a na' ca su ndi'i ma juani. Ña'a ti cua'ni cña ti' ma cha' caca lyiji lcaa cha' nu ngua ti' ycu' Ndyosi cua'ni Ni ne' cresiya ji'i ma lo'o ngua'ni lyaá Jesucristo ji'i ma. Xti ti cha' tyu'u tyiquee ma cuentya ji'i ycu' ma, pana cube la ti' ma ji'i ycu' Ndyosi.

¹³ Tyi'u ti' ma cha' lcaa tsa ndu'ni ycu' Ndyosi cña laja ne' cresiya ji'i ma, cha' taca cua'ni ma cña

ji'i Ni; jua'a ndu'ni Ni cha' tyaja'a ma cua'ni ma lcaa ña'a nu nti' ycu' Ndyosi cha' cua'ni ma.

¹⁴ Lcaa lo cña nu cua'ni ma ni, ná caca chii nti' ma ña'a ma ji'i ngu' lo'o ndyu'ni ma cña bi', ná xlyú ma cha' hichu' ngu',

¹⁵ cha' ná caca ñacui ngu' cha' ntsu'u qui'ya ji'i ma li', lo'o jua'a ná caju su lyiji cua'ni ma sca cha' li'. Tso'o la si caca cuayá' ti' ngu' cha' chañi cha' laca ma sñi' ycu' Ndyosi tyucui tyiquee ma, masi xcui' ndi'i ti ma chalyuu laja ñati cuxi, laja ñati nu chii nti' ngu' ña'a ji'i tya'a ngu'. Xqui'ya cu'ma nga'a cha' cañi cha' ji'i Jesús lcaa su ndi'i ñati bi'; ñi'ya nu ntyiji' xee cuii nde talya, jua'a caca ma xee nde chalyuu,

¹⁶ nu lo'o ta ma cha' lo'o ngu', si chcu' ma cha' tso'o ji'i Cristo nu taca ta chalyuu nu ná nga'a cha' tye ji'i ngu'. Si jua'a cua'ni ma, tso'o tsa caca tyiquee na' ña'a na' ji'i ma lo'o tyalaa tsa nu cua'ni cuayá' Cristo ji'i lcaa ñati. Li' taca ca cuayá' ti' na' cha' tso'o ti ngutu'u scua cña bi' 'na, si'i na nguliji yu'u cña bi' jua'a ti.

¹⁷⁻¹⁸ Jlo ti' na' cha' si'i cha' xca ti laca nu ngua'ni ma lo'o ngusñi ma cha' ji'i ycu' Ndyosi; quiña'a tsa na nguxtyanu ma, tyuu quiya' cua nda ma tyucui ña'a ma cha' caca ma cña ji'i Cristo, xqui'ya cha' cua ngusñi ma cha' ji'i Ni. Lo'o juani lo'o na' ni, cujuui ngu' 'na, nti' na'; chcuna' chalyuu 'na jua'a ti cuentya ji'i cu'ma. Pana ná ntsii na'; masi jua'a caca 'na, chaa tsa ti' na' ndi'ii. Lo'o jua'a nti' na' cha' ca chaa ti' cu'ma, cha' stu'ba ti ca chaa ti' na' lo'o cu'ma.

Nhcui' Pablo cha' ji'i Timoteo lo'o ji'i Epafrodito

19 Chacuayá' jì' Jesús nu Xu'na na, ná tyiquee' ta na' jì' yu Timoteo cha' tsaá yu ca su ndi' mā yala ti, cha' quije xi cha' 'na ñi'ya nu ndi' ca mā; tso'lo tsa caca tyiquee na' lo'lo cuna na' cha' bi'.

20 Sca ti yu bi' laca nu chañi cha' stu'ba ti nti' yu lo'lo na', nu chañi cha' ntsu'u tyiquee yu ña'a yu jì' cu'mā;

21 ná ndi' xa' la ngu' tya'a na ca nde nu ndube ti' ñi'ya ndyaca cña jì' Jesucristo ca su ndi' mā, xcui' na ntsu'u la tyiquee ngu' jì' cña jì' ycuì' ca ngu'.

22 Lo'lo cu'mā, cua jlo ti' mā cha' lubii tsa cña nu ndyu'ni yu Timoteo bi'. Stu'ba ti ndyu'ni yu cña lo'lo na' ñi'ya nti' si cua laca yu sñi' na', stu'ba ti ndya'a ya nchcui' ya cha' tso'lo jì' Jesús lo'lo xa' ñati.

23 Lo'lo tye caca cuayá' jna', li' ta na' jì' yu cha' hora ti tsaá yu ca su ndi' mā,

24 masi nda ti' na' cha' lo'lo ycuì' na' taca caa na' yala ti ca su ndi' mā chacuayá' jì' ycuì' nu Xu'na na.

25 Lo'lo jua'a ndu'ni tsa cha' caa chaca yu ca slo mā, nti' na'; Epafrodito laca yu bi'. La cui' yu tya'a ndya'a ya cña laca yu, lo'lo jua'a nguula tsa cña ngua'ni yu lo'lo ya lo'lo nguxacui' ya cha' jì' ngu' cuxi. La cui' yu bi' laca nu nda mā yaa ca slo na' tya tsubi' la, cha' xtyucua yu 'na lo'lo na laca nu lyiji xi 'na cha' tyiji yu'u 'na chalyuu.

26 Tiji' tsa ti' yu jì' cu'mā, bi' cha' nti' yu caa na'a yu jì' mā chaca quiya'; ngulacua tsa ti' yu lo'lo ngujui cha' jì' yu cha' cua ndyuna mā cha' quicha tsa yu.

27 Chañi tsa cha' quicha tsa yu nu ngua li', cua cajaa ti yu ngua; pana ycuì' Ndyosi ngua'ni tya'na ti' Ni jì' yu. La cui' jua'a ngua tya'na ti' Ni ña'a Ni

'na, cha' cua laca ngujui tsa cha' xñi'i ti' 'na ca nde; lo'o li' lye la ngua xñi'i ti' na' si cua ngujui yu, pana ndyaca tso'o yu li'.

²⁸ Bi' cha' tso'o tsa nti' na' juani si yala ti caa yu ca slo cu'ma, cha' lo'o cu'ma caca chaa tsa ti' ma, nu lo'o ña'a ma ji'i yu chaca quiya'. Nga'aa culacua tsa ti' na' cuentya ji'i cu'ma li'.

²⁹ Caca chaa ti' ma lo'o yu lacua; tso'o tsa chcui' ma lo'o yu lo'o tyalaa yu ca slo ma, cha' laca yu tya'a ngusñi ma cha' ji'i nu Xu'na na. Lo'o jua'a cua'ni chi ma loo cua ña'a ca ñati nu cua'ni ñi'ya nu ngua'ni yu bi';

³⁰ ná ndyutsii yu, masi cua cajaa ti yu laja lo'o ngxutyucua yu ji'i ya lo'o cña ji'i Cristo re tya tsubi'. Masi ná ngua caa cu'ma ca nde, pana cua nda ma ji'i ycui' yu lijya yu cha' cua'ni yu la cui' cña nu ná ngua cua'ni cu'ma, nu nxyucua tsa ji'i ya li'.

3

Ñi'ya nu chañi ca cha' ca ti qui'ya nu ntsu'u ji'na cuentya ji'i ycui' Ndyosi

¹ Cu'ma tya'a ngusñi na cha' ji'i Jesús, juani cua nti' tsa na' cha' ca chaa ti' ma xqui'ya ycui' nu Xu'na na. Ná ndu'ni cha' 'na, masi tya chaca quiya' chcui' na' la cui' tya'a cha' nu nguscua na' tya clyo; ná tyiquee' xtyucua na' xi ji'i ma, si chcui' na' chaca quiya'.

² Tii ti ti' ma, cui'ya tso'o ma cuentya ji'i nu ngu' cuxi bi', cha' ñi'ya ndu'ni xne' taja, jua'a ndyu'ni ngu' bi'. Xqui'ya cha' cusu' nu jlya tsa ti' ngu' bi' ji'i, bi' cha' ndatsaa ngu' ji'i xa' ñati cha' xi'yu ngu'

quiji ngu', masi sca cña nu cua'ni ñu'u jii' ngu' laca; si'i sca cha' tso'o laca bi'.

³ Pana nu na ni, chañi laca cha' ngulacua ycu' Ndyosi ji'na, masi xa' ña'a nchcui' nu ngu' bi'. Cua ndu'ni tlyu na jii' ycu' Ndyosi xqui'ya Xtyi'i ycu' Ni; chaa tsa ti' na ndi'i na chalyuu nu lo'o cua ngu-jui chalyuu ji'na xqui'ya Jesucristo, cha' nga'aa jlya ti' na jii' sca cha' nu ndatsaa ñati chalyuu ji'na cha' cua'ni na jii'.

⁴ Lo'o na', jlya tsa ti' na' jii' nu cha' cusu' bi'. Tya tsubi' la ni, ná nnyacua xa' la ñati 'na, lye la ndaquiya' na' lcaa cha' cusu' nu ntsu'u jii' ngu' judío tya'a ya.

⁵ Cua snu' ti tsa ntsu'u na' lo'o ngusi'yu ngu' quiji na' cha' ngulacua ngu' 'na; ngu' judío laca na' tya lo'o ngula na', tañi ngu' hebreo laca tañi na'. Jua'a la cui' tya'a ñati jii' ngu' Benjamín ngua ngu' cusu' 'na. Ngu' fariseo laca na', bi' cha' ndaquiya' tsa na' lcaa ca cña nu ntsu'u cha' cua'ni ya cuentya jii' cha' cusu' jii' ngu' judío;

⁶ cha' jlya tsa ti' na' jii' nu cha' cusu' bi', bi' cha' nguxcube' tsa na' jii' lcaa ñati nu ngusñi cha' jii' Jesucristo, lya' tsa ti' na' jii' ngu' bi'. Lo'o jua'a ná ntsu'u qui'ya 'na lo'o ngu' judío cuentya jii' cha' cusu' bi', cha' cua ndaquiya' tsa na' lcaa nu cha' cusu' bi'; tya sa'ni cua ngua lubii cresiya jna', si chañi cha' caca tso'o cresiya ji'na cuentya jii' ycu' Ndyosi jua'a ti.

⁷ Sa'ni la ngua ti' na' cha' tso'o tsa ñati laca na' xqui'ya cha' cusu' bi', pana juani nga'aa nclyacua ti' na' jii' cha' bi' xqui'ya Cristo.

⁸ Lo'o jua'a, masi tucuna' na' lcaa cha' nu ndiya tsa ti' na' nde chalyuu, ná cube ti' na'; tlyu la tsiya'

ti laca cha' tso'o nu cua ngujui 'na juani, laja lo'o ndyuloo na' ji'i Jesucristo nu Xu'na na'. Xqui'ya Cristo, bi' cha' cua nguxtyanu na' ji'i lcaa cha' cusu' bi'; nga'aa tso'o cha' cusu' bi' tsiya' ti, nti' na', hasta xcuaa na' ji'i, nti' na'. Tsa bi' ti cha' nti' na', cha' xñi tso'o na' cha' ji'i Cristo,

⁹ cha' stu'ba ti tyu'u tyiquee na' lo'o Ni. Ná ngüityi ycu' Ndyosi qui'ya 'na nu lo'o ndaquiya' tsa na' ji'i nu cha' cusu' bi'; laca cha' cua ngüityi ycu' Ni qui'ya 'na lo'o jlya ti ti' na' ji'i cña nu ngua'ni Cristo, tsa bi' ti cha'. Bi' cha' ngua'ni Ni cha' caca tso'o cresiya jna'.

¹⁰ Lo'o juani ni, tsa bi' ti cha' nti' na', cha' tyuloo lyiji na' ji'i Cristo, cha' ca tii na' cha' tya ndyu'ni ycu' Ndyosi cña lo'o na' lo'o la cui' tya'a juersa nu cua ntsu'u ji'i Ni lo'o ngua'ni Ni cha' ndyu'ú Jesús chaca quiya'. Ná ndu'ni cha' masi jua'a chcube' na' ñi'ya nu cua nhcube' ycu' Jesús, masi chcuna' chalyuu 'na tsiya' ti ñi'ya lo'o cua ngujui ycu' Cristo lo crusi.

¹¹ Lo'o juani ndu ti' na' cha' caja chaca chalyuu 'na tiya' la, sca chalyuu nu ná nga'a cha' tye, masi cua ngujui na'.

Cua'ni cña ti' na cha' jyacua na ji'i cha' tlyu nu caja ji'na nde loo la

¹² Ná nacui na' cha' cua ndye ngua tso'o cresiya jna' cuentya ji'i ycu' Ndyosi sca ti quiya', lo'o juani nga'aa ntsu'u qui'ya 'na; ná ni na' jua'a. Na cua laca nacui Jesucristo cha' laca na' ñati ji'i ycu' Ni, bi' cha' lye tsa ndyu'ni cña ti' na' cha' ca tso'o lyiji cresiya 'na.

13 Cu'ma ngu' tya'a ngusñi na cha' ji'i Cristo, cua jlo ti' na' cha' tya lyiji caca jua'a lo'o na'. Tsa bi' ti cha' ndulo tsa cuentya 'na, cha' cua'ni yala na' juani cha' jyacua na' ji'i cha' tlyu nu cua lijya nde loo la, cha' ca tso'o lyiji cresiya 'na lo'o ycuí' Ndyosi, masi nga'aa tyi'u ti' na' lcaa ña'a cha' nu ngua 'na nu ngua tya sa'ni la.

14 Bi' cha' lacua, liñi tyucuii nxñi na' cha' jyacua na' ji'i nu cha' tlyu bi', cha' bi' laca nu cua ngua'ni cho'o ycuí' Ndyosi cuentya ji'na ca su ntucua ycuí' Ni. Taca caja cha' bi' ji'na ca li', xqui'ya cha' cua ngua stu'ba cha' ji'na lo'o Jesucristo.

15 Tso'o tsa si la cui' jua'a culacua ti' ca ta'a na nu cua ngusñi tso'o na cha' ji'i Jesús; ycuí' Ndyosi laca nu culu'u liñi la ji'i ma li', si ntsu'u ngu' tya'a ma nu nclyacua ti' xi xa' la cha'.

16 Tso'o lacua, tya cua'ni la na la cui' tya'a cha', ñi'ya nu ngua cuayá' tso'o ti' na tya clyo.

17 Cu'ma ngu' tya'a ngusñi na cha' ji'i Jesús, tso'o si cua'ni ma tsa ña'a cha' nu cua na'a ma 'na cha' ndu'ni na'. La cui' jua'a cui'ya tso'o ma cuentya ñi'ya nu ndyu'ni xa' la ngu' tya'a na, nu ndu'ni ñi'ya nu ndu'ni ti cuare, cha' jua'a cua'ni ma.

18 Cua tyuu tsa quiya' cua nda ya la cui' cha' re lo'o cu'ma, lo'o juani chcuí' na' chaca quiya' lo'o ma, masi xñi'i tsa ti' na' chcuí' na' ndi'ya: Ntsu'u tsa ngu' tya'a cusuu Cristo, masi cua ngujuui yu lo crusi cuentya ji'i ngu'; tya'a cusuu Cristo laca ngu' bi', cha' ntsu'u tsa cha' cuxi nu ndu'ni ngu' lcaa se'i su ndya'a ngu'.

19 Nga'a cha' tyaa ngu' bi' ca chalyuu talya nu lo'o cajaa ngu', xqui'ya cha' sca ndyosi cuiñi ntsu'u ji'i ngu' bi'; cua ña'a ca na nu ndacui tsa ti' ngu' ji'i

cha' caja ji'i ngu' nde chalyuu, bi' laca ndyosi ji'i ngu' bi'. Lo'o jua'a tyixi tsa ndu'ni ngu' lo'o tya'a ngu', masi nga'a cha' ca tyuju'u tsa ti' ngu'; xcui' ntsu'u tyiquee ngu' ji'i cua ña'a ca na nu ntsu'u nde chalyuu.

²⁰ Pana nu na ni, ca su ntucua ycu'i Ndyosi tsiya' ti, ca ndacua ntsu'u quichi tyi na nu chañi ca. Lo'o juani chaa tsa ti' na ntajatya na ji'i Jesucristo nu Xu'na na, ni jacua' tyu'u Ni nde cua su ntsu'u quichi nu ca tyi na, cha' caqui'ya Ni ji'na nde chalyuu, cha' cua'ni lyaá lyiji Ni ji'na.

²¹ Xcutsa'a Ni ji'i tyucui ña'a na li', cha' caca na ñi'ya laca ycu'i Ni. Quicha ti ti' tyucui ña'a na juani, pana ycu'i Ndyosi ni, tso'o tsa ña'a tyucui ña'a Ni; la cui' jua'a caca tyucui ña'a na nde loo la li'. Taca ji'i Ni culo Ni cña ji'i lcaa lo na nu ntsu'u chalyuu, lo'o jua'a taca ji'i Ni xcutsa'a Ni ji'i tyucui ña'a na tsiya' ti.

4

Lcaa tsq caca chaa ti' na xqui'ya ycu'i nu Xu'na na

¹ Cu'ma tya'a ngusñi na cha' ji'i Jesús, tyaca'a tsa cu'ma 'na; ñati nu cua nda ycu'i Ndyosi jna' laca cu'ma, xqui'ya cha' ndyu'ni na' cña ji'i Ni. Tso'o tsa ntsu'u tyiquee na' xqui'ya cu'ma, lo'o jua'a xñi'i xi ti' na' lo'o ná ndi'i na' ca slo cu'ma. Nga'a cha' cua'ni ma cha' tyanu tso'o cha' ji'i ycu'i nu Xu'na na ne' cresiya ji'i ma.

² Lo'o cu'ma ma' Evodia lo'o ma' Síntique ni, cui'ya ma cha' clyu ti' 'na, cua'ni ma cha' stu'ba ti tyu'u tyiquee ma lo'o tya'a ma. Ngu' tya'a na laca

mā xqui'ya nu Xu'na na, bi' cha' cua'ni mā cha' cati cha' cusu nu ntsu'u ji'i mā lo'o tya'a mā.

³ Lo'o nu'u nu tso'o tsa tya'a ndya'a na cña, cua nti' na' cha' xtyucua nu'u ji'i tyucuaa ma' cusu' bi', cha' taca ca tso'o tyiquee ngu' bi' lo'o tya'a ngu'. Tyucuaa ma' cusu' bi' cua ngua'ni tsa ngu' cña cha' cañi la cha' tso'o ji'i Jesús nquicha'; stu'ba ti ngua'ni ngu' bi' cña lo'o na', lo'o Clemente, lo'o xa' la ngu' tya'a ndya'a ya cña. Cua nscua xtañi lcaa ngu' bi' lo' quityi ji'i ycui' Ndyosi, nu nscua xtañi ñati nu caja chalyuu nu ná nga'a cha' tye ji'i.

⁴ Nti' na' cha' lcaa tsā caca chaa ti' mā xqui'ya ycui' nu Xu'na na; masi tucua quiya' chcu' na' cha' bi' lo'o mā. Nti' na' cha' caca chaa ti' mā.

⁵ Xcui' cua'ni tya'na tsa ti' mā lo'o lcaa ñati, cha' ca cuayá' ti' ñati cha' jua'a ndu'ni mā. Cua ngulala ti cā ycui' nu Xu'na na chaca quiya'.

⁶ Ni sca cha' ná culacua tsa ti' mā ji'i, pana jña mā cha' ji'i ycui' Ndyosi cuentya ji'i cua ña'a ca cha' nu tyacua xi ji'i mā. Lo'o jua'a ta mā xlya'be ji'i ycui' Ndyosi cha' jua'a ndyaca cha' ji'i mā, nu lo'o chcu' mā lo'o ycui' Ni.

⁷ Lo'o li' cua'ni Ni cha' ti' ti tyi'i tyiquee mā, masi ná caca cuayá' ti' ñati chalyuu ni cha' laca mā jua'a. Nga'aa ca'ya cha' cuxi hique mā li', nga'aa caca cuxi cresiya ji'i mā li', xqui'ya cha' cua ngua stu'ba cha' ji'i mā lo'o Jesucristo.

Tyu'u tyiquee na ji'i cua ña'a ca cha' nu tso'o laca

⁸ Cu'mā tya'a ngusñi na cha' ji'i Cristo, ndi'ya ti culacua ti' mā tyucui tyempo nu ndi'i mā chalyuu: Cua ña'a ca cha' nu chañi tsa cha' jua'a laca, bi' laca nu nga'a cha' tyu'u tyiquee mā ji'i; jua'a laca cha'

nu cua'ni ch̄i ngu' loo, lcaa cha' nu liñi ca, lcaa cha' su lubii ntsu'u tyiquee na, lcaa cha' nu tso'o tsa ña'a, lcaa cha' nu tso'o tsa nti' ngu' ña'a ngu' ji'i, masi lcaa cha' tso'o bi', nu jua'a tso'o tsa nchcui' ngu' ji'i, bi' laca nu nga'a cha' tyu'u tyiquee ma ji'i.

⁹ Cua'ni ma cha' tyi'u ti' ma ji'i lcaa cha' nu cua ngua tsa'a ma 'na, masi sca cha' nu cua ndyuna ma tya lo'o nda na' cha' lo'o ma, masi sca cha' nu cua na'a ma cha' ndyu'ni na'; bi' laca cha' nu nga'a cha' cua'ni ma, lo'o li' cua'ni ycui' Ndyosi cha' ti' ti tyi'i tyiquee ma.

Tso'o tsa ntsu'u tyiquee Pablo cha' cua yaa lo'o ngu' msta cha' xtyucua ji'i

¹⁰ Tso'o tsa ntsu'u tyiquee na' lo'o na'a na' cha' cua ndyalaa msta nu nda cu'ma lijya slo na'. Tso'o nti' na' cha' cua ndyi'u ti' ma 'na chaca quiya', lo'o jua'a tso'o tsa nti' na' cha' cua nda ma msta bi' 'na xqui'ya ycui' nu Xu'na na. Jlo ti' na' cha' si'i na ngujlyaa ti' ma 'na, laca cha' nga'aa ngujui ñi'ya nu xtyucua ma 'na tya tsubi' la.

¹¹ Ná nacuj na' cha' lyiji tsa cha' tso'o 'na, cha' tso'o tsa ndyaala' ti' na' lo'o na laca nu ndyiji ti xi 'na.

¹² Ntsu'u quiya' lyiji tsa cha' 'na, lo'o jua'a ntsu'u quiya' quiña'a tsa cha' tso'o ndyiji 'na; jua'a ti ngui'i na', cha' cua ngui'i na' cha' tyaala' ti' na' lcaa su tya'a na' lo cña re. Ná ndu'ni cha' masi tso'o tsa ndyiji na cacu, masi ntyute' ti na'; masi quiña'a tsa na ntsu'u 'na, masi xti ti cha', ná ndulo cha' bi' 'na.

¹³ Cua nda ycui' Cristo juersa 'na cha' talo na' ji'i cua ña'a ca cha', na laca nu tyacua ti xi 'na.

14 Masi jua'a, tso'o tsa nti' na' cha' cua nguxtyu-cua mā 'na laja lo'o ndyacia cha' cuxi 'na ca nde.

15 Cu'mā ngu' Filipos, cua jlo ti' mā ñi'ya ngua lo'o ngutu'u na' nde loyuu su cuentya Macedonia, ndya'a na' nchcui' na' cha' ji'i Jesús lo'o ngu' bi'; li' sca ti taju cu'mā nu ndyu'ni tlyu mā ji'i ycu' Ndyosi ca jua, cua ndya mā msta' cha' caca sca xlya'be 'na, xqui'ya cha' tso'o tsa ngua tsa'a mā cha' ji'i Jesús laja lo'o nguti'i na' lo'o mā.

16 Lo'o jua'a tyuu quiya' cua nda mā sca xlya'be 'na nu lo'o nguliji xi cha' tyiji yu'u 'na ca quichi Tesalónica.

17 Ni si'i cha' caja sca cha' xlya'be ti 'na ncliyacia ti' na', tso'o la nti' na' si tyanu tso'o cha' ji'i ycu' Ndyosi ne' cresiya ji'i mā.

18 Ndi'ya xacui' na' cha' ji'i mā juani: Cua quiña'a tsa na nda mā 'na, bi' cha' cua nti' tsa na' tya na' tsa xlya'be ji'i mā; nga'aa ntsu'u chaca na nu lyiji 'na tsiya' ti juani, tya lo'o yaa yu Epafrodito, yalo'o yu lcaa cha' tso'o nu cua nda mā 'na. Ñi'ya laca sca msta' nu ndiya tsa ti' ycu' Ndyosi ji'i, cha' tyixi tsa xtyi'i nda bi' nu ndacui lcaa ti se'i, jua'a laca cha' tso'o nu nda mā 'na cuentya ji'i ycu' Ndyosi.

19 Tlyu tsa cha' tso'o ntsu'u ji'i ycu' Ni, bi' cha' ta Ni lcaa na nu lyiji cha' tyiji yu'u ji'i mā chalyuu; cua jlo ti' na' cha' jua'a ndu'ni ycu' nu Xu'na na' lo'o ñati' xqui'ya Jesucristo.

20 Tso'o si tyucui tyempo cua'ni tlyu na ji'i ycu' Ndyosi Sti na lacua. Jua'a caca tu'ni.

Ngusalya' yu lo'o ngu'

²¹ Chacuayá' jì' Jesucristo nda na' xlyo ni' jì' lcaa tya'a mā, ñatì jì' ycuì' Ndyosi cajua; la cui' jua'a nti' lcaa ngu' tya'a ndya'a ya ca nde.

²² Lo'o lcaa ngu' nu ngusñi cha' jì' ycuì' Ndyosi ca quichì re, jua'a ngu' nu ndi' ndyu'ni cña ca ni' tlyu cuentya jì' nu xu'na tlyu nu laca emperador, cua nti' tsa ngu' chcuicha' ngu' jì' mā.

²³ Cua nti' tsa na' cha' ña'a ti tya cua'ni la Jesucristo nu Xu'na na cha' tso'o lo'o mā tyucui tyempo nu lijya nde loo la. Jua'a caca tu'ni.

Cha' tso'o nu nchcui' ji'i Jesucristo nu xu'na na

New Testament in Chatino, Tataltepec (MX:cta:Chatino, Tataltepec)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chatino, Tataltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chatino, Tataltepec [cta], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chatino, Tataltepec

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

68385231-313d-5500-aff2-e6b6a207d978